

Videnskab og Kunst nu ere stredne saa langt frem, at en Hovedhindring for disse Egnes Kultivering næsten kan siges at være overvunden, eller at det Punkt kan forudsættes at være nær, hvor dette vil skee, og jeg paastaer da, at navnlig Gudenaabalen gjemmer Rigdomme i sit Skjød, som jeg ikke kan troe kan miskjendes af den sidste ærede Taler, som uidentivt ogsaa har været der. Naar jeg gjenkalder mig mit tidligere Riv i Colonierne, da mindes jeg om, hvorledes unge Anlæg have blomstret frem i saa Nar op til et forbausende Punkt af Velvære. Nu kunne de her omtalte Egne vel ikke sammenlignes med dem, men paa den anden Side vil jeg henstille til Enhver, der har seet det lille Silkeborg, som naturligtvis efter den Krisis, hvori vort som saamange andre Lande har været, ikke endnu har forvundet Trykket, om det ikke desuagtet er med en forbausende Hurtighed, at det har svinget sig op til at være et meget respectabelt og meget lovende Etablissement. Og det er dog egentlig ved sine egne Hjælpekilder, at det er kommen ud over, om jeg maa sige saa, den Raahedsstilstand, hvori det tidligere var. Den ærede Taler har talt om de militaire Hensyn; ja det gaaer mig som ham, jeg skal villig erkjende, at Røgmand trykker sig mere ved at gaae ind paa dette Hensyn og især i et Dieblisk som dette, hvor man, endsskjøndt man i Grunden kan smile derad, slaer paa den store Tromme med Hensyn til de saakaldte militaire Hensyn. Ere dog ikke Meningerne i denne Retning meget deelte? og man behøver vist ikke at gaae dybt ind i Historien, siden Jernbanerne ere komne tilstede, for at see, at det ikke holder Stik, hvad der til Exempel paa et andet Sted er anført om Vigtigheden af at lægge Jernbanen over Fredericia, eller om hvad der overhovedet er anført med Hensyn til den hele Krigsføring. Jeg gjentager, jeg miskjender ikke haade Berettigelsen og det virkelige Dybe i de Betragtninger, som den sidste ærede Taler har anstillet, og som ogsaa ere udviklede paa et andet Sted, men jeg protesterer imod dem, naar man anfører dem som de Hensyn, der her udelukkende maae komme i Betragtning. Der er andre Hensyn, der i høi Grad, og især naar vi tænke paa den Tid, der følger efter denne, paa den Slægt, der skal indtage Dan-

mark efter os, som maae opfordre os til at bringe denne Sag i nærmere Forbindelse med de store Erobringer, Danmark ved fredelig Kunst har gjort. Jeg har med Omhu og Interesse — og denne Sag har jo ofte været for — fulgt Forhandlingerne og kan virkelig, veiede de Hensyn, der ere gjorte gjældende, og deriblandt ogsaa disse, for min Part trostigt votere, som jeg først antydede, for den Retning, der er vedtagen, og om hvilken jeg er vis paa, at den, naar den her kan vinde Majoritet, har Folkerepresentationens Samtykke, og har den det, saa vilde det for mig idetmindste forekomme næsten utroligt, at den ikke ogsaa forøvrigt skulde vinde Bisald, selv om jeg har maattet høre den ærede Ministers Ytring om, at den ikke skulde kunne det.

Indenrigsministeren ad interim:

Ja, hvad der synes utroligt for En, viser sig dog ofte at være det, der virkelig indtræder. Man behøver ikke at have nogen lang politisk Erfaring for at vide det, og den ærede Rigsdagsmand kan være overbevist om, at jeg ikke vil kunne gaae ind paa den Linie, som her foreligger. Den ærede Rigsdagsmand, hvis Anerkjendelse jeg maa aflægge Tak for, bragte denne Anerkjendelse frem i den Form, at jeg i een Henseende trofast havde fortsat min Formands Virksomhed; det at den ærede Taler lagde Eftertryk paa „een Henseende“, synes at medføre, at der var andre Henseender, i hvilke denne Hoes efter hans Skjønne ikke kunde blive mig tildeel; i hvilke andre Henseender dette var Tilfældet, oplyste han ikke. Jeg skal gjøre opmærksom paa, at min Trofasthed imod min Formand netop bestaaer i, at jeg ikke vil gaae ind paa den Linie, som her foreligger, og det er besynderligt, at den ærede Rigsdagsmand, idet han roser mig for Trofasthed, selv svigter. Den ærede Rigsdagsmand er ikke tro imod min Formand i Indenrigsministeriet; han veed jo meget godt, at den foreliggende Linie vilde min Formand ikke gaae ind paa. Jeg forlanger ikke, at jeg skulde udøve nogen Indflydelse paa den ærede Rigsdagsmand; men kan Erindringen om min Formand ikke udøve saa megen Indflydelse, at den skulde kunne bøje hans Hjerte hen til en saadan Linie, som